

Прогрес і періодизація суспільного розвитку

ПИТАННЯ ДО РОЗГЛЯДУ:

- 1. Теоретичні обґрунтування теорії соціального прогресу.**
- 2. Антипрогресистські концепції.**
- 3. Проблема періодизації суспільного розвитку.**
- 4. Критерії суспільного прогресу.**

Суспільний розвиток

Суспільний розвиток

Від нижчого до
вищого,
Від простого до
складного

прогрес

суспільство

Якісні
зміни, які
мають певний
напрямок

регрес

Від вищого до нижчого –
деградація

Теоретичні обґрунтування теорії соціального прогресу дали:

**Анн Робер
Жак Тюрго**

- французький
філософ-
просвітитель,
економіст

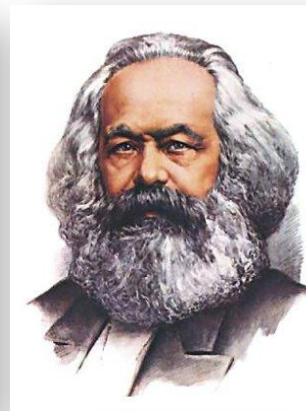
**Жан
Кондросе**

- французький
мислитель,
політичний
діяч,
Засновник
теорії
прогресу

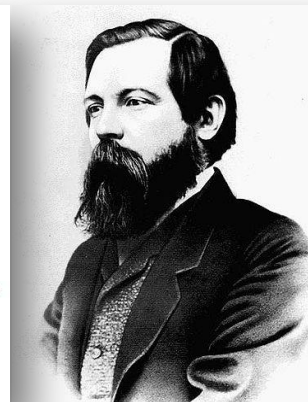
**Георг
Гегель**

- видатний
німецький
філософ, один
із засновників
класичної нім.
філософії

**Карл
Маркс**

- видатний
німецький
філософ,
економіст,
політичний
журналіст

**Фрідріх
Енгельс**

- німецький
філософ,
історик,
політичний
діяч,
підприємець

Прогрес як загальний закон історії

**Анн Робер
Жак Тюрго**

- французький
філософ-
просвітитель,
економіст

Основа прогресу, як і суспільного життя, є людський розум,

Який завершує в історії значущі акти і стає дієвим в наступні епохи

Три стадії прогресу: релігійна, спекулятивна, наукова.

Социальный прогресс -
восходящее развитие
человеческого разума

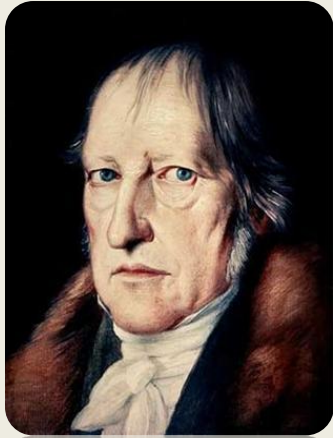

Розвивав ідею
прогресу як
прогресу розуму і
науки

**Жан
Кондросе**

- французький
мислитель,
політичний діяч,
Засновник теорії
прогресу

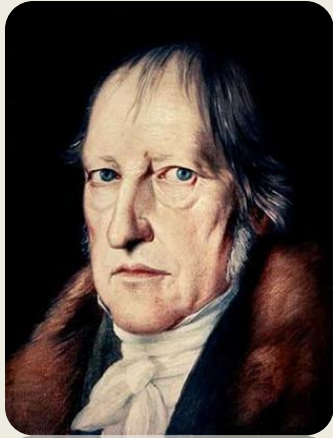

Георг Гегель

*- видатний
німецький
філософ, один із
засновників
класичної нім.
філософії*

Діалектичне тлумачення проблем прогресу, розглядаючи історію і з боку накопичення жорстокості, і з боку людинотворчого злету культури.

Прогрес- не тільки принцип
разума, но и принцип
мирових
событий.

Георг Гегель

*- видатний
німецький
філософ, один із
засновників
класичної нім.
філософії*

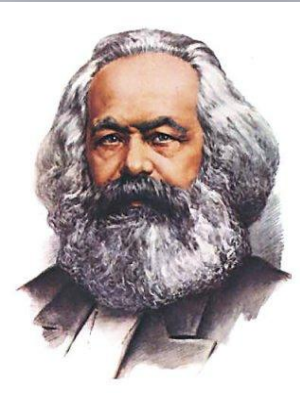
Діалектичне тлумачення проблем прогресу, розглядаючи історію і з боку накопичення жорстокості, і з боку людинотворчого злету культури.

Кожна епоха –
унікальний і
необхідний щабель у
загальноісторичному
розвитку людства.

В рамках історичного
процесу відбувається
всесвітнє сходження
до свободи

Історія – єдиний закономірний процес

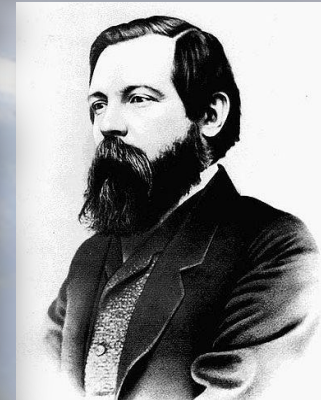
В кожній історичній епосі є своя міра
усвідомлення і реалізації свободи, яка
визначається рівнем розвитку культури

Карл Маркс

- видатний
німецький
філософ,
економіст,
політичний
журналіст

Человечество
развивается
поступательно,
прогрессивно

Фрідріх Енгельс

- німецький
філософ, історик,
політичний діяч,
підприємець

Носій прогресу
консервативних

упає проти
ують розвиток

Ідею прогресу людства пов'язували з розвитком різних сфер культури, проте лише у ХХ столітті дійшли висновку, що

Без гармонійного розвитку всіх сфер культури в їхній цілісності неможливий не тільки прогрес в розвитку людства, його удосконалення, а й гідне людства існування загалом.

Антипрогресистські концепції (тенденції заперечення прогресу)

1

Клод Леві-Стросс

Кожний народ має свою неповторну історію і творить власну унікальну культуру, які не підлягають порівнянню з іншими

2

Бертран Рассел

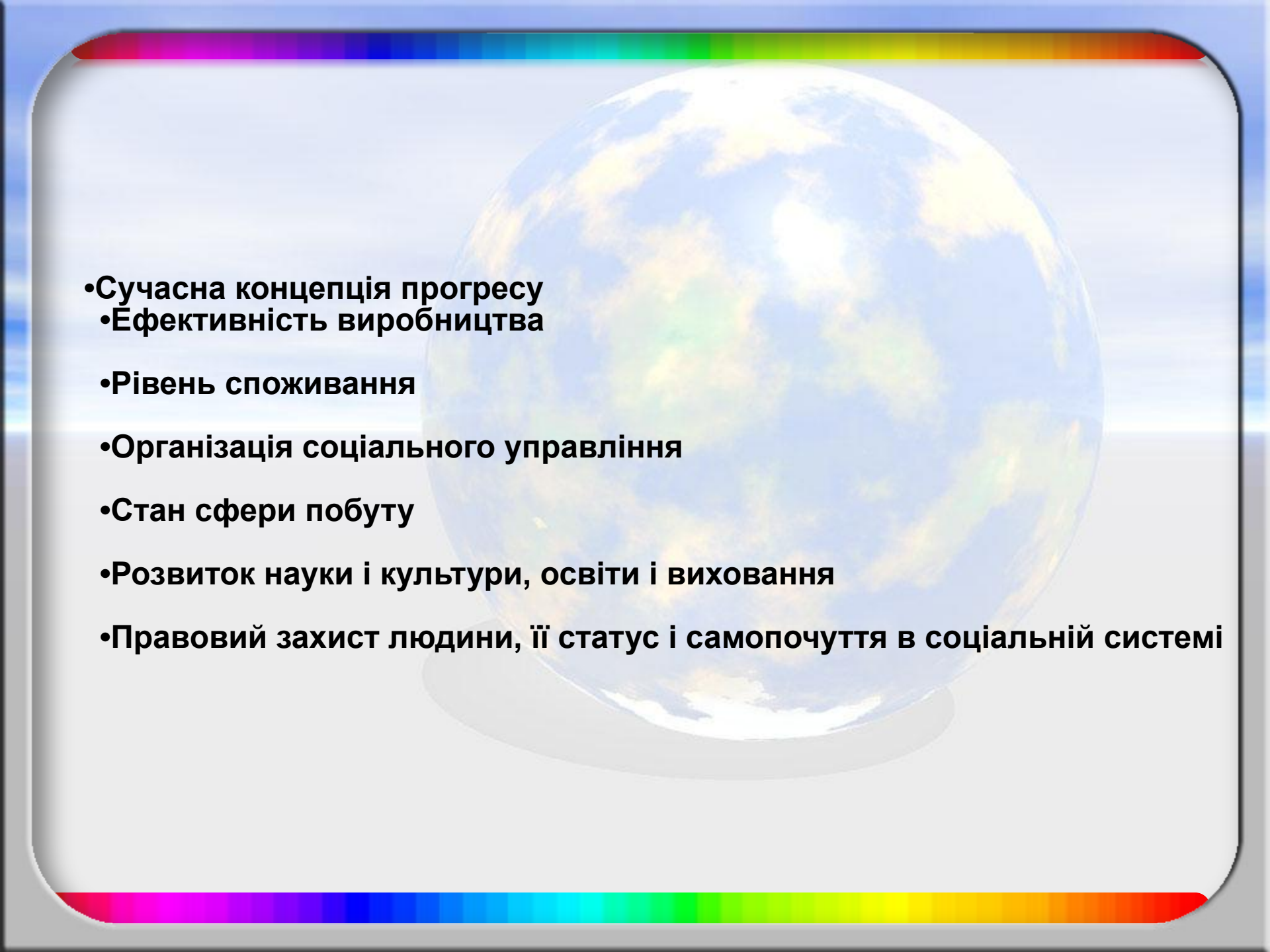
Ґрунтується на положенні про суперечливість розвитку історії, де здебільшого регрес домінує над прогресом і нейтралізує його

3

А.Дж. Тойнбі

Часткове заперечення прогресу, що ґрунтується на запереченні прогресу в цілому і визнанні його щодо окремих сфер життєдіяльності або певних історичних періодів розвитку суспільства

Сучасна світоглядна культура ставить питання про радикальне переосмислення класичних теорій прогресу, концепцій його заперечення

-
- Сучасна концепція прогресу
 - Ефективність виробництва
 - Рівень споживання
 - Організація соціального управління
 - Стан сфери побуту
 - Розвиток науки і культури, освіти і виховання
 - Правовий захист людини, її статус і самопочуття в соціальній системі

Проблема періодизації суспільного прогресу

•Люди об'єднуються в племена, у боротьбі з природою
Самостійна епоха – етап людського розуму

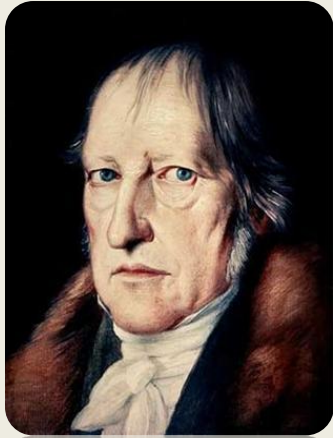
- Перехід до скотарства та землеробства
- Виникнення писемності
- Прогрес людського розуму у Греції
- Розвиток наук до часів Середньовіччя
- Культурне піднесення доби хрестових походів
- Відродження наук на Заході до книгодрукування
- Секуляризація наук, звільнення її від іга авторитетів

**Жан
Кондросе**

*- французький
мислитель,
політичний діяч,
Засновник теорії
прогресу*

•Від Декарта до утворення Французької республіки

Георг Гегель

- видатний
німецький
філософ, один із
засновників
класичної нім.
філософії

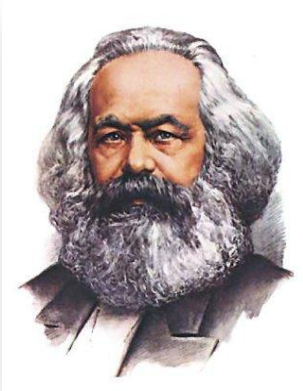
Розвиток самоусвідомлення свободи означає
свободу всіх громадян суспільства

Свободу мають
громадяни полісу

Свободу має лише один
(цар)

- Германський світ
- Греко-римський світ
- Східні деспотії

**Три стадії
прогресу**

Карл Маркс

- видатний
німецький
філософ,
економіст,
політичний
журналіст

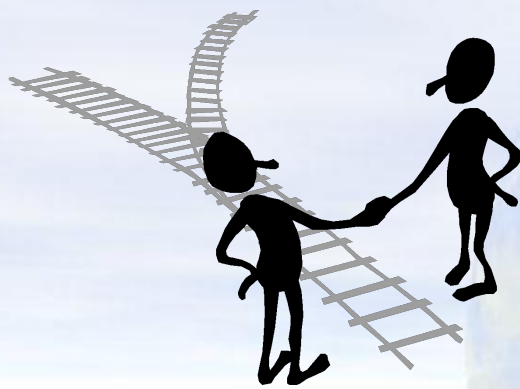
Формаційний підхід:

- Доформаційний
(первіснообщинний
лад)
- Формаційний
(рабовласницький,
феодалський,
буржуазний лад)
- Післяформаційний
(комуністичний лад)

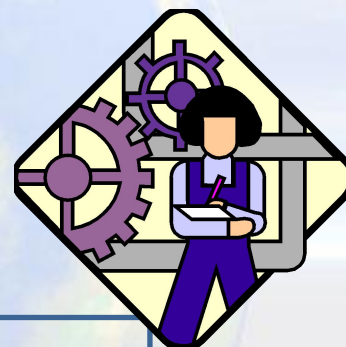

Фрідріх Енгельс

- німецький
філософ, історик,
політичний діяч,
підприємець

Інші теорії

**Теорія
локальних
цивілізацій**

**Теорія
культурно-
історичних
типів**

**Технократичні
теорії**

Критерії суспільного прогресу

Кондорсе

Розвиток розуму

Сен-Семон

Розвиток моралі, люди повині відноситися один до одного як брати

Гегель

Розвиток усвідомлення свободи

Сьогодні соціальні системи порівнюються за такими критеріями:

- Рівень споживання матеріальних і духовних благ
- Якість продукції, рівень розвитку соціальної інфраструктури
- Характер функціонування інформаційних систем
- Зайнятість населення і можливість оперативної перекваліфікації
- Рівень розвитку культури, освіти, науки, виховання в системній єдності

Універсальний критерій суспільного прогресу

Загальне становище людини в
соціальній системі, діапазон її
загальнокультурного
розвитку, рівень матеріальної,
соціально-політичної і
духовної свободи.

ОТЖЕ,

Суспільний прогрес, це такий поступальний розвиток суспільства, що сприяє збільшенню свободи людини, розширенню можливостей для вільного розвитку її індивідуальності, утвердженню у взаєминах між людьми і соціальними групами гуманізму, соціальної справедливості, злагоди і демократії.

Дякую

за

увагу.

